

benytter Kartofler og Korn, ikke have troet at burde forandre den bestaaende Bestatningsmaade. Vi have ogsaa troet i den Henseende at burde tage et væsentligt Hensyn til det af Fabrikantene udtalte Ønske, saaledes som dette aldeles enstemmigt har foreligget for Udvalget. De ærede Herrer ville vide, at idag, i den 11te Time altsaa, er der blevet omdelt en Adresse til Rigsdagen fra nogle Brænderieiere, som gaar i modsat Retning; Udvalget har ikke kjendt denne Adresse, men kun kjendt den enstemmige Udtalelse, der har foreligget tidligere. For os stiller det sig saaledes, at Brændevinsfabrikantene ere Statens Skatteopræver. Det er den bekvemteste Maade at skaffe Statskassen en betydelig Indtægt paa, idet man lader disse Fabrikanter være dem, der forsludsviis udrede det Beløb, man ønsker, og som man anser fornødent for Statskassen; men paa den anden Side synes det da ogsaa rimeligt og naturligt, at man ikke imod disse Mænds bestemt udtalte Ønske, og naar ikke meget væsentlige Grunde derfor foreligge, gaar hen og forandrer den Bestatningsmaade, som er dem tilvant, og som Lovgivningsmagten paa et tidligere Stadium har anset for den rette. Vi have saa meget mere taget i Betænkning at gjøre dette, som det nye Apparat, der skulde anvendes ved den forandrede Bestatningsmaade, ikke vides at have staaet sin Prøve, saa at man altsaa ikke med nogen Sikkerhed kan henvise til, at det virkelig vil svare til sin Hensigt. Fabrikantene have selvfølgelig ikke fremsat deres Modstand som en ren Følelses Sag, men de have givet vægtige Grunde, som Udvalgets Flertal ikke har kunnet se bort fra. Det vil saaledes ses af Lovforslaget, at naar Udbyttebestatningen indføres, saa vil Gjærfabrikationen for Fremtiden blive aldeles afgiftsfri for dem, der benytte denne Bestatningsmaade. For Tiden er denne Sag stillet saaledes, at der under visse Betingelser gives Tilladelse til at drive Gjærfabrikation, idet det tillades Fabrikanten at paasætte Karret en Karm for at holde Gjærstummet tilbage. Denne Tilladelse kan gives af Toldinspektøren og negtes ikke, naar der indgives Andragende derom; men ærede Medlemmer ville se, at efter Lovforslagets § 20 er det Tanken, at man fremtidig vil forbyde dem,

der vælge Karmensbestatningen, at drive Gjærfabrikation. Man vil ikke give dem den nødvendige Tilladelse til at paasætte en Karms paa Karret med hvad dertil hører. De, der altsaa ønske at beholde den nuværende Maade at bestattes paa, og ikke have erholdt Tilladelse til Gjærfabrikation, ville altsaa for Fremtiden ikke kunne faae Tilladelse til Gjærfabrikation. De, der vedblive den nu bestaaende Bestatning, skulle svare fuld Afgift af Gjærfabrikationen, og de, der gaa over til Udbytte-Bestatningen, blive fri for al Afgift med Hensyn til Udøvelsen af Gjærfabrikationen; dette vil dog, i hvert Fald fremkalde en stærk Uligbed; thi naar en Mand lader sig bestatte efter Udbyttet, og en anden efter Karmen, kan den første altsaa frit drive Gjærfabrikationen, men den anden kun drive den, naar han svarer fuld Afgift deraf, og det naaget begge Bestatningsmaader efter Lovgivningen maa betragtes som staaende paa lige Trin. Det lader sig altsaa forudsæ, at Fabrikantene ville kaste sig over den fri Gjærfabrikation, saasnart Stillingen bliver saaledes, som den vil blive, hvis Lovforslaget gaar igjennem, og altsaa vil det være at forudsæ, at der vil komme en betydelig Forstyrrelse i hele Fabrikationen; thi, selv om man ogsaa kan anvende den i Almindelighed rigtige Sætning, at igjennem Tidernes Løb udjevner Sligt sig, saa er det selvfølgelig en daarlig Trøst for dem, som have tilsat deres Velfærd under Udviklingen. Det synes os derfor, at Fabrikanternes Krav paa, at man roligt vil lade dem følge Udviklingen af deres Bedrift ligesom hidtil, og ikke bringe en for dem skadelig Omordning tilstede, er fuldt begrundet. Derfor har Udvalget ikke kunnet andet end lægge en overordenlig stor Vægt paa Fabrikanternes Udtalelse i den Henseende. Da der nu imidlertid er kommet til at foreligge en Adresse til Rigsdagen fra endel mindre Fabrikanter, saa skal jeg tillade mig med et Par Ord strax at omtale den. Ærede Medlemmer ville se, at i sidste Stykke udtales det Haab, at den høie Rigsdag ikke vil tabe de mindre Brænderiets, det overveieude Flertal af Brænderiets, Sag af Syne; det er altsaa de mindre Brænderiets Stilling til Udbytte-Bestatningen, som har fremkaldt